

ABSZTRAKTOK BÍRÁLATA

Molnár Edit Katalin

Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Intézet

A neveléstudomány magyar művelői a diszciplína természetéből fakadóan nagyon sok és nagyon különböző paradigma képviselői, amelyek a bölcsészet- és a társadalomtudományok területén helyezkednek el és esetenként szélsőségesen eltérő hagyományok követését kívánják meg mind a tudás teremtésében, mind annak megosztásában. A megközelítések sokfélesége az egyes jelenségek alaposabb megismerésének feltételeit kínálja, a tudományos kommunikáció elvárásrendszereinek sokfélesége azonban éppen a kutatási eredmények szélesebb körű megismertetése ellen hathat. A neveléstudomány különböző iskoláihoz tartozó kutatók közötti eszmecsere lehetőségét kínáló konferenciák bírálati rendszerében ez az absztraktok, tartalmi összefoglalók fogalmának, illetve értékelési kritériumainak bizonytalanságában érhető tetten. Például a két legnagyobb hazai ilyen fórum, az Országos Neveléstudományi Konferencia és a Pedagógiai Értékelési Konferencia egyaránt kidolgozza és évente nyilvánosságra hozza saját értékelési szempontrendszerét – ám a szempontok valódi jelentését egyik sem definiálja, azokat a jelentkezők és a felkért bírálók egyéni értelmezése számára nyitva hagyja. Az egyértelműséget a szakma implicit konszenzusának kellene biztosítania, ez azonban még nem alakult ki. Az pedig a pedagógiai értékelés szakirodalmában közismert, hogy az értékelési szempontok egyéni értelmezései között még kiképzett és tapasztalt bírálók esetében is lehetnek eltérések. Ugyanakkor a magyar tudományos kommunikációban, különösen a neveléstudomány területén az absztrakt műfaja még nem eléggé ismert; a tartalmi összefoglalók különböző hagyományai nem feltétlenül követik a nemzetközi kutatásban elfogadott normákat. Tipikus összefoglalónak számít például a téma ismertetése, a nemzetközi elvárás: a kutatás központi kérdésének, módszereinek és eredményeinek összegzése helyett. Egyrészt így a benyújtott anyagok egy része eleve nem lehet alapja a kutatás, illetve az előadás/poszter megítélésének, másrészt a bírálati szempontokat figyelmen kívül hagyó absztraktok is sikeresek lehetnek, bekerülhetnek a konferenciák programjába.

A workshop a szakma explicit konszenzusa felé tett lépés. A résztvevők autentikus és fiktív absztraktokat értékelnek a PÉK konferencia bírálati szempontjai szerint, majd közösen megvitatják az értékeléseket, illetve mód nyílik az értékelési értelmezések közeledésének vizsgálatára is. A workshop célközönsége elsődlegesen a pedagógiai konferenciákra benyújtott anyagok bírálatában részt vevők köre. Ugyanakkor a műhelymunka hasznos lehet mind azok számára, akik a nemzetközi normákat meg kívánják ismerni, és akik világosabb képet kívánnak kapni a bírálatra benyújtott anyagok értékelésének szempontjairól.